

LES POMES

Atès que les pomes són una de les fruites més conreades a Vilobí i que, justament, es cullen també a la tardor, hem cregut convenient de parlar amb una de les persones que des dels començaments hi ha estat molt vinculada.

En Josep M. Pascual ens ha explicat l'arribada d'aquesta fruita a les nostres contrades.

A començaments de 1964, arran de la pèrdua d'Algèria per part de França, molts francesos afincats allà van tornar al seu país. A Algèria havien instaurat el cultiu de la poma i, en tornar, van intentar posar-ho a França aprofitant les tècniques que havien desenvolupat a Algèria. Però, a França, aquesta fruita era ja molt estesa i, a més a més les terres eren cares. Aleshores van buscar altres alternatives en llocs on les terres fossin més assequibles. A través de contactes que mantingueren amb gent gironina amb la intenció de llogar finques per plantar-hi les pomeres —conreu força desconegut fins aquell moment a les nostres comarques— van arribar a Vilobí. Un cop aquí, van crear diverses societats on els socis eren catalans i francesos i en les quals tots participaven. En un principi, s'arrendaven les finques per un període de trenta anys i a raó d'unes 10.000 PTA l'hectàrea. Els inicis van anar molt bé i van ser productius perquè els tècnics francesos eren bons professionals i el seu sistema donava excel·lents resultats.

Però els acords entre els francesos i els propietaris de les finques no van acabar de funcionar perquè la majoria dels tècnics eren a França i qui portava realment tot el pes dels conreus i de les societats eren els d'aquí. Al cap d'un parell o tres d'anys, va començar a haver desavinences econòmiques i la majoria dels propietaris van comprar les accions de les societats, i es trencà l'acord sobre els arrendaments de les finques. Avui dia són molt poques les plantacions de pomes a Vilobí que funcionen amb aquest acord.

A partir d'aquest moment, els propietaris de les terres van tenir la col·laboració de tècnics d'aquí, alguns d'ells molt eficients com ara el senyor Pijoan, que van introduir nous sistemes de nutrició de plantes i d'anàlisis molt sofisticats. També van promoure les agrupacions en cooperatives.

— *Quins conreus van substituir les plantacions de pomeres?*

— En realitat, no hi havia res que donés massa rendiment econòmic. La gent plantava blat, blat de moro i ferratge per al bestiar i treballaven una mica d'horta, sobretot patates, cebes, mongetes, cols, etc. També hi havia prats on pasturaven els ramats. I, quant a la fruita, cada casa tenia la suficient per al seu consum i prou.

— *Com és que abans de portar les pomeres no es va fer una explotació de la fruita del país?*

— Bàsicament pel problema de l'aigua perquè, encara que n'hi hagi, el procediment per treure-la és molt car i no hi havia cap sistema de regadiu com el que ja tenien a l'Empordà, per exemple.

— *La introducció d'aquest conreu ha donat el resultat econòmic que s'esperava?*

— Al principi realment sí, perquè el mercat acceptava tota la fruita i no hi havia problemes de selecció ni de saturació del producte. A més, els sous dels temporers, en proporció, eren molt més baixos que no pas ara i això suposava més guanys econòmics que els actuals. Però avui dia, tot i que el conreu de la poma continua essent rendible, la demanda és molt més selectiva. Sovint ens trobem amb fruita que la rebutgen perquè no presenta un bon aspecte, encara que tingui un gust i una qualitat igual o millor.

També és interessant de conèixer més coses sobre la pomera: anys de vida, quan té la productivitat més alta, malalties, etc.

La corba de rendiment de la pomera comença entre el primer i segon any i arriba al màxim entre els vuit i els dotze anys. A partir d'aquí fa una davallada, tant en mida del fruit com en quantitat, i cap als vint anys es pot considerar que l'arbre és vell.

Quant a malalties, la pomera no és una planta gaire delicada i pateix poques plagues en comparació, per exemple, amb el perer, que té propensió a patir-ne més. Cal esmentar que quasi tots els pomers d'aquí són de la varietat Golden, que és una varietat molt sofrerta i forta i de les que lleva més i més aviat.

